

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6783/2552

บริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด โจทก์ บริษัทเบนซ์ฉะเชิงเทรา จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1251, ป.พ.พ. มาตรา 1249

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในขณะโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยนายทะเบียนได้ซื้อบริษัทจำเลยออกจากทะเบียนแล้ว อันเป็นผลทำให้บริษัทต้องเป็นอันเลิกกันแต่เมื่อการเลิกโดยเหตุที่นายทะเบียนซื้อชื่อนั้น เป็นการเลิกโดยเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย จึงต้องมีการชำระบัญชีตาม ป.พ.พ. มาตรา 1251 และมาตรา 1249 บัญญัติไว้ว่า แม้ว่าบริษัทจะเลิกกันแล้วก็ให้พึงถือว่ายังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชีเมื่อปรากฏว่ายังไม่มีมีการชำระบัญชีของจำเลยจึงถือว่าบริษัทคงตั้งอยู่ตลอดมา โจทก์จึงมีอำนาจดำเนินคดีกับจำเลยต่อไป

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ณ สำนักงานหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 ต่อมานายทะเบียนได้ซื้อชื่อจำเลยออกจากทะเบียนเป็นบริษัทร้าง ตามมาตรา 1246 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2543 ซึ่งโจทก์ได้ยื่นร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้เพื่อให้จดทะเบียนจำเลยอีกครั้ง คดีอยู่ระหว่างไต่สวนโจทก์เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้ตามคำพิพากษายอมของศาลแพ่งคดีหมายเลขแดงที่ 22270/2539 ระหว่าง บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอ เอฟ ซี ที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัทเบนซ์ฉะเชิงเทรา จำกัด ที่ 1 กับพวก จำเลย โดยจำเลยกับพวกยอมชำระหนี้ไถ่ถอนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างแก่โจทก์เป็นเงิน 28,848,318.97 พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 16 ต่อปี ของต้นเงิน 23,911,405.23 บาท นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยจำเลยกับพวกจะผ่อนชำระหนี้ให้แก่โจทก์เป็นรายเดือนไม่น้อยกว่าเดือนละ 450,000 บาท เริ่มชำระงวดแรกเดือนมกราคม 2540 และจะชำระเสร็จสิ้นภายใน 5 ปี นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ หากจำเลยกับพวกผิดนัดชำระหนี้ข้อใดข้อหนึ่งหรือเดือนใดเดือนหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดทั้งหมด จำเลยกับพวกยอมเสียดอกเบี้ยให้โจทก์ในต้นเงินที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 21 ต่อปี นับแต่จำเลยกับพวกผิดนัด และยอมให้โจทก์บังคับคดียึดทรัพย์จำนองและทรัพย์สินอื่นๆ ของจำเลยกับพวกออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ หลังจากศาลแพ่งพิพากษาแล้วจำเลยกับพวกไม่ชำระหนี้ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอ เอฟ ซี ที ไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน) นำยึดทรัพย์จำนองของจำเลยออกขายทอดตลาด เจ้าพนักงานบังคับคดีประเมินราคาไว้เป็นเงิน 31,365,000 บาท จำเลยเป็นหนี้โจทก์ถึงวันฟ้องจำนวน 68,689,305.87 บาท จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว ขอให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด และพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ในวันนัดพิจารณาศาลล้มละลายกลางเห็นว่า ขณะยื่นฟ้องจำเลยนั้น จำเลยยังไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล จึงไม่สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ ให้คืนเงินประกันค่าใช้จ่ายส่วนที่เหลือ ส่วนค่าขึ้นศาลให้เหลือไว้ 200 บาท โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยหรือไม่ เห็นว่า แม้ในขณะโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยนายทะเบียนจะซื้อบริษัทจำเลยออกจากทะเบียนแล้วอันเป็นผลทำให้

บริษัทต้องเป็นอันเลิกกันก็ตาม แต่เมื่อการเลิกโดยเหตุที่นายทะเบียนชิดชื่อนั้น เป็นการเลิกโดยเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย กรณีจำต้องมีการชำระบัญชีบริษัทดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1251 และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1249 บัญญัติไว้ว่า แม้ว่าบริษัทจะเลิกกันแล้วก็ให้พึงถือว่ายังคงตั้งอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี เมื่อปรากฏว่ายังไม่มีมีการชำระบัญชีของจำเลย จึงถือว่าบริษัทคงตั้งอยู่ตลอดมา โจทก์จึงมีอำนาจดำเนินคดีกับจำเลยต่อไป การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ จึงเป็นการไม่ชอบ" พิพากษายกคำสั่งศาลล้มละลายกลางให้จำหน่ายคดีจากสารบบความแล้วให้ศาลล้มละลายกลางดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้ศาลล้มละลายกลางรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือคำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

พิชัย อภิชาติอำมฤต · รัตน กองแก้ว · กิรติ กาญจนรินทร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6783/2552>